

Nuorten Osaisto

Minkä nuorena oppii,
sen vanhana taitaa

ANNA MEILLE TÄ- NÄPÄIVÄNÄ MEIDÄN...

Kirj. Clement Wood.

"Sh! Jumalan tähden, hiljaa!"
Marva laskentui alas kivimuurin alla, jossa hän oli maannut vädissä. "Sh! Ne ovat tulossa!"
Vanha Boll-ukko ja joukko naisia, jotka kaivoivat jotakin muurin lähellä, hiipivät muurin juurelle ja laskentuiivat pitkälehten maahan. He olivat aivan tynnystyneitä pehosta ja kauhusta. He kuulivat askeleita, ensin vain raskaiden askelten tönnä ja sitten metallin kalsketta. Lyllytyjen valot välähtelivät lehtetönniin puihin kuin teräviä, pumaset kiellet, mutta muurin varjossa oli pimeää. He kuulivat katkonaisia lauseita sotamiesten keskustelusta muurin toiselta puolelta.

"Mitä hän teki sille naiselle?"
"Oh, se nautti sanoa kantavansa kuminkaan sotilaan lasta.... Hän puhkasi sen vatsan pajumetillä ja sano..."

Näet hilpeivät sotamiesten edessä.
Boll-ukko hiipi pois kolosta, jossa oli maannut ja kuiskasi käheästi Marvalle: "Nouse valittamaan!"

Marva nousi hitaasti. "Ei!"
sanoi hän.
"Kyllä sinun täytyy olla vädissä. Nekin valittivat aina turkennin."

Marva seisoi liikkumatta. "Ei tarvitse, ne ovat menneet jo puoli tuntia sitten. Minun vatsani on aivan jäänyt kivillä, makaamisesta ja minä kuolen siellä. En ole nellään päivään syönyt—ja pikku Jan ja Marva kuolevat nälkään... Mieluummin annan teitä."

He kumartuivat taas kaivamaan. Boll-ukolla oli vanha kuokka, erällä enkolla oli kirves ja toiset kaivoivat maata käsillä. Marva penki kuin raivossa. Hetken kuluttua hän suoristausi ja sanoi: "Lila on siis kuollut."

"On, kuoli nälkään. Hän ei syönyt sitä, mitä me olisimme voineet antaa—tyhmyri! Kuolen ennen nälkään", sanoi.

Hetken äänettömyyden jälkeen kuului Boll-ukon naurun lähtymistä: "Nälkäiset ihmiset eivät saa olla vaateliaita. Hi-hi-hi!"

"Minä en valittanut kun vihollinen oli täällä... mutta nyt", sanoi Ola, väristen ja koettaen nauraa. "Voisimmehan sattuutaamaan täältä minun mieheni tai sinun Janin ruumiin. Marva."
"Ei, Jan, ei! Minä tunnistin hänet vaikka missä. Hänellä oli kaksi ruskeaa huonaa niskassaan."

Boll-ukko kiljasi ilosta: "Täällä on yksi ja aivan kokonainen! Pian oli miehen ruumiin saatu ylös ja joukko lähti siitä kantaamaan mäkää ylös, "Hiljaa", sanoi ukko, "nämä ovat hautajaiset."

"Oh, minun kylkeeni sattuu", valitteli Ola. "Hän on kovin painava."

"Niin on. Hän on sotilas. He saavat ruokaa, mutta meille vanhiksille, lapsille ja naisille ei anneta ruokaa. Sitä on jo ainakin vuosi kun söimme viimeiset kissat ja koirat. Meidän rosvotaan, että voidaan ruokkia sotamiehiä... ja nyt sotamiehet ruokkii meitä... he, he, he!" Boll-ukko nauri mielenvikaisen kammasta naurua. "Äiti, Tanilla on jata tullella. Sotamiehet ruokkivat nyt meitä," hän mutisi suutaan maiskutellen.

Marva tuli kiehvavan lämpälän luota, kantaen repaleiseen esiliinaan käärittyä höyryvää lihapaalasta ja kun pieni Jan ja Marva tulivat hänen luokseen, hän heilutti lihaa heidän edessään, hokien: "Lihaa! Lihaa! Paljon lihaa!" Kun hän otti lihan käärestä ja alkoi leikata sitä, huomasi hän jotakin ja kirjasi. "Pettiko hänen silmänsä? Hän pyyhki niitä kasella lihallaan ja katsoi nudesiaan. Oh! Taivaas! Siinä olivat nuo kaksi mustaa huonetta... Hän alkoi heittää lihapalan Boll-ukon päälle ja kooa yhteen kaikki palat ja toimittaa hautauksen miehelleen... Pikku Jan ja Marvan silmät kihtuivat nälästä... Isä Jan oli kuollut, he olivat eläviä. Marva istui ja painoi lihapalasta rimoilleen ja valitti surkeasti.

"Anna se meille! Me kuolemme nälkään", sanoi pikku Jan ja sieppasi lihapalasan äidiltään.

Marva ei kuullut eikä nähnyt kuinka lapsen mieleskelivät lihaa. Hän näki vain turun niskaa, kaikki muu oli sekavaa ja pimeää.

LIPPUMME

Siitä on jo kulunut viisi vuotta, kun ensi kerran näimme pamaasen lippumme. Olin silloin kahdeksanvuotias. Me lapset olimme vallan ilosta pukahtua, kun isäni nosti sen kotini katolle liehumaan. Kaikkien mielet täytyi suloinen juhlattunehma, sillä olihan se ensi kerta, kun tälle paikkakunnalle perustettiin työväenyhdistys. Isä oli luvannut kotimme kokonahuoneeksi, jonne nyt juuri odotamme tuota valkoviini-agitaattoria, kuten kaikki häntä muuttivat. Vihdoin hän tulikin. Me lapset avosin kunnioimme hänen puhettaan, sehän kävi paremmin kuin papilta, jonka sanoja saimme joskus loppumella.

Hän puhui useampina iltoina. Lippu liehui niin suloisesti, itäankuin se olisi tahtonut sanoa: tulkaa tänne te sorretut veikot, liitytkää yhteen ja vaarikaan vapauttamme!

Mutta talojen isännät nähtyään sen, nyrkkiä puistaen huusivat: se on niiden konnaan lippu, jotka tahtovat omaisuutensa jakaa. Eikä olisi osannut arvistaa, että tuo aate tänne uskaltua tulla. Se mies meidän täytyy maentaa, jonka katolla tuo lippu liehuu.

Hänet kun saamme pois, niin silloin olemme saaneet kumoon noiden tasaajain puibat.

He eivät aiikkeessaan epäonnistuneet. Syksyyn saavuttua he lähäsivä meidät kodistamme pois.

Olimme surusta pukahna. Mihin me nyt joudumme, ja vielä talven selkään? Vaan ennenkään osa-simme navistaa, oli toverien auttava käsi meitä tukemassa. Tulkaa meille... sanoi eräs—källä hyvä sopu tilan antaa. Me tietyksi oimme tilaisuuden kiltollisuudella vastaan.

Mutta tuo pamaalippu ei saanutkaan enää liehua. Kaikki olivat isäni kohtalon tiettyään niin peloissaan, etteivät missään nimessä antaneet huoneustomaan kokouksien pitoa varten.

Murhan mitä isäni sanoi lippuun kokouksia riittäisi. Voi etä he ovatkaan noin pelkureita, raukkoina. Työväenluokka on kaikilla alkanut toimintansa, vaan heiltä vaaditaan kovaa taistelutarmoa, tämän lipun alla vadihaan kärsivällisyyttä, rehellisyyttä ja innostusta.

Vähän aikaa muuttomme jälkeen sain minä memä pois vanhempieni parista. Se tuntui niin kauheaksi. Olihan isä luvannut aikaisemmin laittaa minut korkeimpiin kouluun kaupungeissa, jonne minun lapsuustuttavani, erään talon tytär teki lähtöään. Minä en oikein silloin käsittänyt, että isäni oli köyhä, häädetty torppari. Vaan nyt, saatuani maailmalla kokemusta, minä ymmärrän kaikki. Ymmärrän täydellisesti sen katalan riistot, mitä yläluokka harjottaa köyhälistöä kohtaan.

Olen myöskin ylpeä siitä, että minun vanhempani tänäkin päivänä, keskellä nälkäkuolemaa, taistelevat työväenluokan riivisistä, sorretuille oikeutta ja nälkäisille leipää. Kasvattakaa äidit tulevaa sukupolven luokkadietoiseksi, että he kerran voivat antaa teistä tämän kauniin tunnustuksen: "Minä olen ylpeä siitä minun vanhempani taistelevat työväenluokan vapauttamisen puolesta."

Katri R—nen.

Viinirypäleen musta terttu

TOINEN OSA.

Kirj. Klaudie Parkkonen.

Varhaisen kevään aurinkon lämpö teki uterasti työtään. Lämpelto näytti harvalta tuhantuneelta harsolta, jonka alta heti alkoi näkyä ensi ruohon vihreys. Loppunattonaasti virtaili vesi alas yläntelä liiriston ja kohisten. Kenraalin hovi näytti tyhjästä ulkoa katsoen. Sen sivuvieranna rapsusilla ei näkynyt entiseen tapaan kyttyräselkätistä maahan talon vanhan palvelijaa, joka oli ainoa lapsen imettäjänä ensi ja sitten jäänyt taloon edelleen. Miksi sitä ei kukaan tiennyt, mutta siinä pysyi Marja vuosi vuodelta, huoli-

SISÄRUKSET

O! kunnahalla kerran tölli lahonut ja harmua, sillä lapsuusvuodet vietit kerran työt armaat.

Isä, äiti randaanpaasa päivästä päästään kullit. — Töllin pienet paitaroseut luonto syliin sukki.

Mollia ol' aarteheensa rikkadeit saurot, äidin lemmein silvelli lauloi kesän tunteit.

Sillä varttoi paitaroseut taivalmahe laulit, sillä elon ulapolla byrsyisillä suutit.

Ulapolla astui moloen lapsuusaajan sarla: sulhakat, kavat pienet ja silvileimä-karja. —

Isä, äiti mullan alla, missä on työtä, rauhaa. — Siskot elon ulapalla, myrskyä jossa pamaa.

Maia L.

mutta siitä, että häntä usein kide-tertiin päällä ja lyötiin. Seuran asukkaat ihmettelivät ettei hovin pillalla näkynyt vielä hyvän-aitoisena Marja, joka tavallisesti varhain korailla kulkii mieltävällisenä pensaan luona toiselle. Hän tapasi saon, ruuhla kasvoillaan vltuo hymy, joka ei lähikään sovelunut lujasti yhteen-puolisuudelle huulille: "Vihkon tal perin päästä tuo aardeit avaa lehtensä. Nä-etekö kukaan siitä tulee mukana tänä kesänä. Maada ol' kolmivuotias silloin kuin me hänen kanssaan seä yhdessä tähän istuimme." Sitte tavallisesti Marja kertoi seurakasselleen pitkän historian siroentansaän elämänylvehetä, usein pyyhkien valkoisella esiliinalla silmienurkkiaan. Nyt ei näkynyt Martaa.

Pienen, kodikkaasti shuustetun huoneen halilla mahtoi vuotoellaan. — Se oli Marja. Hän oli aina lalla ja helkainen, että näytti enistä runon-malta. Mutta toisinaan hilseille poskille nousi helei puna ja se minä kirkes katse. Riutansa nousi ja lauki, josta silloin tällöin kuului heikko pidätetty huokaus. Hän katsoi yll' olleensa pyydäit olevaa kellog te ihmetti miten hitaasti minunni kulovat. "Kello on kohta ja seitsemän, eikä hän ole suvalunut tulla luokseen. Aamulla käydessään hän lippu-kin toduttu minä julmuusi kuin osaa", hän mutisi. Marja tartui lähellä kädellään juomalasin, jonka hän oli tyhjentänyt heti aamulla kun se tuottiin. Hänen suussa oli niin kuluva. "Jos sulsi edes yhden asteen lipan vettä." Hän kosketti kielellään lastu vilheitä laulua, mutta laiton tyydyttämisen tuska yhä kasvot. Ystäväkkä hän näytti telpneen päätöksen. Kokosi voimansa ja ponnahti istumaan. Hän koetti laulua, mutta äänensä oli liian heikko kuulakseen alas huoneesta. Sitte hän ovi vapisevalla kädellään juomalasin ja miellipuden tavoin alkoi sitä hakata vasten tuolia. Vii-nola heitti lasin oveen ja se auttoi ilkeän äänen, särkyen pirstaleiksi. Vierellessä huoneesta alkoi kuulua raskasta lausastavaa askeleita. "Mitä aijot? Rikkoako oven... Kyllä kuulet, että olet mielenvikainen, valkeaa ennen oleva sitä tahtonut uskoa", virkkoi äänensä. "Kuulu, oleppa hiljaa siehli ennen kuin armollinen rouva saapaa. Tuosta tulee kauheita, jos..." Marja nautti kuin suuresta annosta kuullessaan ihmisiä, vaikka se olinin niin äreä laija. (Jatkaa viikkokerralla sivulla)